

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก ก

ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของพื้นที่จัดตั้งโครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตรในเขตภาคเหนือตอนล่างของ
ประเทศไทย

1.1 โครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตรในเขตภาคเหนือ ตอนล่างของประเทศไทย

หลังการเลือกพื้นที่หมู่บ้านวิชาการเกษตรทั้ง 5 แห่งแล้ว (ภาคผนวก ก) ได้ร่วมกันวิเคราะห์ประเด็นปัญหาต่าง ๆ และวางแผนการพัฒนาร่วมกับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ รวมทั้งมีการประสานงานในลักษณะบูรณาการ จากหน่วยงานต่าง ๆ ในกรมวิชาการเกษตร โดยเฉพาะ ศูนย์/ สถานีในพื้นที่ ซึ่งได้จัดทำแปลงพัฒนาเทคโนโลยีต่าง ๆ ดังนี้ (ตารางผนวก 1)

1. โครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตร ตำบลวงษ์อ้อม อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก เป็นที่ตั้งของศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล และเป็นแหล่งที่ปลูกข้าวพื้นใหญ่ เนื่องจากมีแหล่งน้ำธรรมชาติและน้ำชลประทาน จากเขื่อนนเรศวรให้การสนับสนุน ทำให้สามารถปลูกข้าวได้ทั้งนาปีและนาปรัง จากการวิเคราะห์พื้นที่ของหมู่บ้านวิชาการเกษตร ร่วมกับเกษตรกรพบประเด็นปัญหาต่าง ๆ ดังนี้ มีวัชพืชคลุมดิน ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ในฤดูฝนเกิดน้ำท่วม เกษตรกรขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดี การใส่ปุ๋ยเคมีและการใช้สารเคมีป้องกันศัตรูพืช ไม่ถูกต้องและเหมาะสม การลงทุนค่อนข้างสูงและยังไม่มีวางแผนและการจัดการที่ถูกต้อง ในการจัดระบบพืชให้ต่อเนื่องตลอดปี ได้จัดทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีการปลูกข้าว และแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (พันธุ์พิษณุโลก 2) ในระดับแปลงเกษตรกร การผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง การทดสอบการปฏิบัติการที่เหมาะสมในแปลงผลไม้มั้ จัดทำแปลงระบบเกษตรผสมผสาน ได้มีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร ในเรื่องข้าว ถั่วเหลือง ไม้ผลและเกษตรผสมผสาน พื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการรวม 200 ไร่

2. โครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตร ตำบลห้วยสะแก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ มีพื้นที่เข้าร่วมโครงการ 200 ไร่ เกษตรกรปลูกข้าวเป็นหลัก พันธุ์ข้าวที่ใช้กันมากคือ ชัยนาท 1 รองลงมาคือพันธุ์สุวรรณบุรี 60 พืชไร่นิยมปลูกมากคือ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รองลงมาได้แก่ ถั่วเขียว กะหล่ำดอก จากการวิเคราะห์พื้นที่หมู่บ้านวิชาการเกษตรร่วมกับเกษตรกร พบประเด็นปัญหาต่าง ๆ ดังนี้ การปลูกข้าวยังขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ เกษตรกรใช้เมล็ดพันธุ์ท้องถิ่น ต้นทุนในการผลิตสูง ขาดความรู้ทางวิชาการ ผลผลิตต่ำ การปลูกพืชไร่นี้อปัญหาคือ ผลผลิตต่ำ ราคาตกต่ำ พืชสวนมีปัญหาเนื่องจาก การที่ปลูกพืชไร่นี้อมีความเสี่ยงสูงต่อราคาผลผลิต ทำให้เกษตรกรบางส่วนหันมาสนใจปลูกพืชสวนกันมาก แต่ยังคงขาดหลักวิชาการที่ถูกต้อง การปลูกหม่อนเลี้ยงไหมเกษตรกรใช้

หม่อนพันธุ์ไม่เหมาะสม คุณภาพต่ำ เกษตรกรมีการใช้เครื่องจักรกลมากขึ้น แต่ยังไม่รู้จักการดูแลรักษาที่ถูกต้อง ทำให้เสียค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมสูง และเกษตรกรมีการใช้สารเคมีในการเกษตรมาก แต่ยังไม่ทราบการปฏิบัติที่ถูกต้อง และไม่ตระหนักถึงอันตรายของสารพิษ กิจกรรมที่ดำเนินการได้แก่ แปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเหนียวแพร์ และพันธุ์อื่น ๆ ทดสอบเทคโนโลยีการผลิตข้าว (ชัยนาท 1) การพัฒนาการปลูกพืชไร่ (ข้าวโพด ถั่วเขียว ถั่วเหลืองเหลือง) แปลงพัฒนาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม การสร้างสวนมะพร้าว มะนาวคาสิตี มะขามเปรี้ยว การผลิตหอมแดงโดยใช้เมล็ดพันธุ์หอมแดงปลูก นอกจากนี้เป็นกิจกรรมการฝึกอบรมหัวข้อต่าง ๆ

3. โครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตร ตำบลนาทุ่ง อำเภอสรรคโลก จังหวัดสุโขทัย พื้นที่เข้าร่วมโครงการ 200 ไร่ เป็นพื้นที่ที่มีกิจกรรมทางการเกษตรที่หลากหลาย มีการปลูกข้าว พืชไร่ พืชสวน และเลี้ยงสัตว์ และอยู่ใกล้ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล สามารถใช้เป็นจุดถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรได้ นอกจากนี้เกษตรกรยังมีความสนใจที่จะยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ จากการวิเคราะห์พื้นที่หมู่บ้านวิชาการเกษตรร่วมกับเกษตรกร พบประเด็นปัญหาต่าง ๆ ดังนี้ การปลูกข้าวเกษตรกรขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดี มีการใช้สารเคมีไม่ตรงตามอัตราที่แนะนำ ใส่ปุ๋ยไม่ถูกต้องตรงตามความต้องการของข้าว จึงทำให้ไม่มีประสิทธิภาพและสิ้นเปลือง เกิดการระบาดของโรค ใบไหม้ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ทำให้ผลผลิตลดลง การปลูกพืชไร่ รายได้หรือผลตอบแทนไม่พอใจ เกิดโรคเชื้อราและการจัดการที่ถูกต้องและเหมาะสม เช่น มีการใส่ปุ๋ยไม่ถูกต้องตามความต้องการ และเวลาที่เหมาะสม การปลูกพืชสวน ไม้ผล ขาดแคลนพันธุ์ดี ราคาไม่พอใจ การลงทุนค่อนข้างสูง และใช้ระยะเวลานานกว่าจะให้ผลผลิต มีปัญหาโรคและแมลง ขาดความรู้ในการจัดการ เช่น การตัดแต่งกิ่ง การห่อผล การใช้สารเคมีมากก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม ระบบเกษตรผสมผสาน เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจในหลักวิชาการระบบเกษตรผสมผสาน กิจกรรมที่ดำเนินการได้แก่ การทดสอบและกระจายพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี (พิษณุโลก 2) สาธิตการปลูกพืชไร่ สาธิตการสร้างสวนอย่างถูกต้องเหมาะสม (ถั่วเหลือง ชม. 60 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์) ไม้ผลพันธุ์ดี (ชมพู่มะม่วง มะพร้าว ลำไย กระท้อน) แปลงขยายพันธุ์มันเทศและการทำแปลงเกษตรผสมผสานทฤษฎีใหม่

4. โครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตร ตำบลท่าหลวง อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร พื้นที่เข้าร่วมโครงการ 200 ไร่ เกษตรกรมีการปลูกข้าว พืชไร่ พืชสวน จากการวิเคราะห์พื้นที่หมู่บ้านวิชาการเกษตร ร่วมกับเกษตรกร พบประเด็นปัญหาต่าง ๆ ดังนี้ ข้าว เกิดภาวะน้ำท่วมและการระบาดของแมลงศัตรูพืช ขาดความรู้เรื่องการปลูกข้าว พืชไร่ ขาดแคลนแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต และราคาตกต่ำ พืชสวนขาดแนวทางอารักขาไม้ผลที่ดีและเหมาะสม ขาดแนวทางการจัดการที่ดีใน

สวนผลไม้ กิจกรรมได้แก่ การทดสอบและกระจายพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี การผลิตถั่วเหลืองฝักสด การปรับปรุงสวนไม้ผลโดยการเปลี่ยนยอด

5. โครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตร ตำบลช่องแคบ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก พื้นที่เข้าร่วมโครงการ 200 ไร่ เกษตรกรมีการปลูกข้าว พืชไร่ ไม้ผล และเกษตรผสมผสาน จากการวิเคราะห์พื้นที่หมู่บ้านวิชาการเกษตร ร่วมกับเกษตรกร พบประเด็นปัญหาต่างๆ ดังนี้ ข้าวผลผลิตค่อนข้างต่ำ เนื่องจากใช้พันธุ์ข้าวที่ไม่ต้านทานโรคไหม้ มีการระบาดของแมลงศัตรูข้าว พืชไร่ ข้าวโพด เป็นโรคโคนเน่าในช่วงติดฝัก ราคาเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดถูกผสมของเอกชน มีราคาแพง ถั่วเขียวเป็นโรคราแป้ง ไม้ผล เป็นพันธุ์พื้นเมืองให้ผลผลิตต่ำและมีปัญหาการระบาดของโรคเน่า หนอนเจาะผลและลำต้น ขาดพันธุ์ดี ด้านเกษตรผสมผสาน เกษตรกรขาดความรู้ในเรื่องโรคและแมลง ของไม้ผล เรื่องการดูแลบำรุงรักษาและขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง กิจกรรมที่ดำเนินการได้แก่ พัฒนาระบบการปลูกพืช ข้าวโพด-ถั่วเขียว พัฒนาการผลิตข้าวไร่ (ข้าวแม่จัน) พัฒนาระบบเกษตรผสมผสาน ปรับปรุงสวนไม้ผลเดิมโดยเปลี่ยนส้มโอเป็นพันธุ์ดีโดยการเปลี่ยนยอด ภายหลังในปี 2544 ได้ปรับเปลี่ยนพื้นที่ตั้งโครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตรเป็น ตำบลวังหิน อำเภอเมือง จังหวัดตาก (จากมติที่ประชุมคณะกรรมการประวณงานโครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตรภาคเหนือตอนล่างครั้งที่ 1/2544) เนื่องจากในพื้นที่เดิมมีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการรวมน้ำใจถวายในหลวง ครอบคลุมพื้นที่อยู่แล้ว นอกจากนี้ยังมีปัญหาในการเดินทางเข้าไปปฏิบัติงาน และการประสานงานกับเกษตรกรในพื้นที่ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวเขา ในขณะที่ ตำบลวังหินอยู่ในอำเภอเมือง ซึ่งนักวิชาการสามารถเดินทางไปปฏิบัติงานได้สะดวก อีกทั้งเกษตรกรในพื้นที่ก็ยังมีปัญหาในการทำการเกษตรซึ่งต้องการการแก้ไข เกษตรกรมีการปลูกข้าว พืชไร่ ไม้ผล จากการวิเคราะห์ พื้นที่หมู่บ้านวิชาการเกษตรร่วมกับเกษตรกร พบประเด็นปัญหาต่างๆ ดังนี้ เกษตรกรขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดี มีวิธีการปลูกข้าวไม่ถูกต้องและเหมาะสม ใช้เมล็ดพันธุ์ไม่บริสุทธิ์ การใช้สารเคมี ไม่ถูกต้อง มีการระบาดของโรค แมลงและศัตรูข้าว เช่น หอยเชอร์รี่ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล หนอนกอ เป็นต้น ส่วนพืชไร่ ประเด็นปัญหาที่พบ ได้แก่ โรคโคนเน่าเป็น เมล็ดพันธุ์ราคาแพงและต้องซื้อใหม่ทุกครั้งที่ทำการปลูกจึงมีต้นทุนสูง และ ไม้ผล ประเด็นปัญหาที่พบ ได้แก่ พันธุ์ที่เกษตรกรใช้เป็นพันธุ์พื้นเมือง ผลผลิตต่ำไม่มีคุณภาพ ขาดแคลนพันธุ์ดี ขาดความรู้ในการจัดการสวน การบำรุงรักษาและการป้องกันศัตรู ไม้ผล

All rights reserved

1.2 หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินงาน

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 ร่วมกับศูนย์วิจัยข้าวพิษณุโลก สถานีทดลองพืชไร่เพชรบูรณ์ สถานีทดลองพืชไร่ศรีสำโรง ศูนย์วิจัยพืชสวนพิจิตร และสถานีทดลองพืชสวนคอยมูเซอ และศูนย์/สถานีอื่น ๆ ในเขตภาคเหนือตอนล่างได้ร่วมดำเนินการโครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตร พื้นที่ 1,000 ไร่ ประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ หลากหลาย ทั้งด้านข้าว พืชไร่ พืชสวน และเกษตรผสมผสาน ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ กลุ่มเกษตรกร ชุมชน และองค์กรในท้องถิ่นมีส่วนร่วม ตั้งแต่การวิเคราะห์ประเด็นปัญหา การวางแผน โดยดำเนินการพัฒนาพืชที่มีความสำคัญในท้องถิ่นมาก และได้ดำเนินการปรับปรุงพัฒนาการผลิตพืช การรักษาพืชตามประเด็นปัญหาของแต่ละพื้นที่เป้าหมายโดยได้นำเทคโนโลยีมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ กิจกรรมรายพืชหลายชนิดได้เก็บเกี่ยวผลผลิตได้แล้วตามฤดูกาล และได้มีการฝึกอบรมเพิ่มความรู้ทางวิชาการ แนะนำวิธีปฏิบัติที่ถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงการพาไปทัศนศึกษาดูงาน เพื่อให้เกษตรกรส่วนโครงการสามารถนำความรู้มาพัฒนาระบบเกษตรกรรมของตนเองได้ต่อไป

ตารางผนวก 1 (ต่อ) สรุปพื้นที่เป้าหมายโครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตร สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 2

ที่ตั้งโครงการ	สภาพภูมิประเทศ	อาชีพเกษตรกร	ปัญหาสำคัญ	ศักยภาพการพัฒนา
4. ตำบลนาทุ่ง อำเภอสุวรรณคโลก จังหวัดสุโขทัย	- เป็นพื้นที่ราบ น้ำท่วมไม่ถึง น้ำท่วมถึง	- ทำนา/ทำไร่/ทำสวน /เลี้ยงสัตว์	- การปลูกข้าว เกษตรกรขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ที่ดี มีการใช้สารเคมีไม่ถูกต้อง เมื่อมีการระบาดของโรคใบไหม้ และเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล การปลูกพืชไร่ พืชสวน ราคาค่า และขาดความรู้ในการจัดการ ต้นทุนการผลิตสูง	- สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ เหมาะสมแก่การเกษตรและมี ความหลากหลายของกิจกรรมทางการเกษตร อยู่ใกล้ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล เกษตรกรมีความสนใจกระตือรือร้น และยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ
5. ตำบลท่าหลวง อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร	- พื้นที่ราบลุ่ม	- ข้าว/พืชไร่/พืชสวน	- ข้าว เกิดการระบาดของศัตรูพืช ขาดความรู้เรื่องการปลูกข้าว พืชไร่ ขาดแรงงานในการเก็บเกี่ยว พืชสวน ขาดแนวทางอารักขาพืช ในไม้ผลที่ดีและเหมาะสมขาดแนวทางในการจัดการ	- พัฒนาระบบการผลิตข้าว และพืชเกษตรอื่น ๆ อยู่ในเขตอำเภอเมือง ซึ่งมีช่องทางการตลาดรองรับผลผลิตดีเกษตร

ตารางผนวก 1 สรุบบันทึกเนื้อหาหมายโครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตร สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 2

ที่ตั้งโครงการ	สภาพภูมิประเทศ	อาชีพเกษตรกร	ปัญหาสำคัญ	ศักยภาพการพัฒนา
1. ตำบลม่วงฝ่อง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก	- พื้นที่ราบลุ่ม เขตชลประทาน	- ปลูกข้าวนาปรัง/นาปี/ ทำไร่/ทำสวน	- เกษตรกรขาดเมล็ดพันธุ์ดี - การระบาดของโรคแมลงและ ศัตรูพืช - ไม่มีตารางวางแผนและการจัดระบบ พืชให้ต่อเนื่องตลอดปี	- ในพื้นที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติ และ นำชลประทานจากเขื่อนทำให้ สามารถปลูกพืชได้ทั้งปี และยัง สามารถปลูกพืชระบบอื่นได้
2. ตำบลห้วยสะแก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์	- เป็นพื้นที่ภูเขาสูง พื้นที่ค่อนข้าง ที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง	- ปลูกข้าวนาปรัง/นาปี/ ทำไร่/ทำสวน	- ขาดเกษตรกรขาดเมล็ดพันธุ์ดี ต้น ทุนในการผลิตสูง ผลผลิตต่ำ - เกษตรกรมีการใช้สารเคมีในการ เกษตรมากและยังขาดวิธีการ ปฏิบัติที่ถูกต้อง	- ในการฝึกอบรมหลักสูตรเทคโนโลยี ในการผลิตพืชที่ ถูกต้องและเหมาะสม สมในหมู่บ้านฯ ผลการฝึกอบรม เกษตรกรมีความเข้าใจวัตถุประสงค์ ของโครงการฯ และได้รับความรู้ใน ด้านการผลิตพืชไร่
3. ตำบลช่องแคบ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก	- เป็นพื้นที่ภูเขาส่วนใหญ่ สภาพ ไร่อยู่ติดกันเป็นผืนกว้าง มี การทำเกษตรหลายรูปแบบ พื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาด	- ทำนา/ไม่ผล/พืชไร่/ ไม่คอก และพืชผัก	- ขาดผลผลิตต่ำ - พืชไร่ผลผลิตมีราคาต่ำ - มีการกระเบาของศัตรูพืช	- ศักยภาพในการเพาะปลูกพืชไร่ ไม่ผล ไม่คอกเชิงการค้า และการเกษตร ผสมผสาน เนื่องจากเป็นแหล่งผลิต ที่สำคัญของจังหวัด

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์เกษตรกร

เรื่อง การประเมินผลโครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตรในเขตภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย

- คำชี้แจง
1. แบบสัมภาษณ์ชุดนี้มีทั้งหมด 4 ตอน
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลการมีส่วนร่วมและการปฏิบัติตามการดำเนินงาน โครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตร
 - ตอนที่ 3 ข้อมูลความรู้ ความเข้าใจ และความพอใจในโครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตร
 - ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรในโครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตร
 2. ทำเครื่องหมาย (✓) ลงใน หน้าข้อความ และเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริงให้สมบูรณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

1. ชื่อ-สกุล บ้านเลขที่ หมู่ที่ หมู่บ้าน
..... ตำบล อำเภอ จังหวัด
.....
2. เพศ ชาย หญิง
3. อายุ ปี (อายุเต็ม ณ วันสัมภาษณ์)
4. สถานภาพ
 โสด สมรส หย่า หม้าย

5. ระดับการศึกษาชั้นสูงสุด

- ไม่ได้ศึกษา ประถมศึกษา (ป. 4 หรือ ป. 6 หรือ ป. 7)
 มัธยมศึกษาตอนต้น (ม. 3) มัธยมศึกษาตอนปลาย (มศ. 5 หรือ ม.6)
 ปวช. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวท. หรือ ปวส.)
 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า อื่น ๆ ระบุ

6. อาชีพหลักของครัวเรือน

- ทำนา รับจ้าง
 ทำไร่ ค้าขาย
 ทำสวน รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ/ เอกชน
 เลี้ยงสัตว์ อื่น ๆ ระบุ

7. จำนวนแรงงานทำการเกษตรในครัวเรือน คน

8. จำนวนแรงงานจ้างทำการเกษตร คน

9. รายได้ในครัวเรือน บาทต่อปี แยกเป็น

9.1 รายได้ในภาคการเกษตร บาทต่อปี

9.2 รายได้นอกภาคการเกษตร บาทต่อปี

10. ลักษณะการถือครองที่ดินทำการเกษตร

- พื้นที่ของตนเอง ไร่ แบ่งออกเป็น
 พื้นที่นา ไร่
 พื้นที่สวน ไร่
 พื้นที่ไร่ ไร่
 อื่น ๆ ระบุ จำนวน ไร่

เช่าที่ทำการเกษตร ไร่

11. แหล่งน้ำที่ใช้ในการทำการเกษตร

- น้ำฝน คลองธรรมชาติ
 น้ำบาดาล อื่น ๆ ระบุ
 คลองชลประทาน

ตอนที่ 2 ข้อมูลการมีส่วนร่วมและการปฏิบัติตามการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตร

12. รอบปีที่ผ่านมา ชุมชนเกษตรกรของท่าน ได้ให้คำปรึกษาแก่คณะทำงาน โครงการฯ หรือไม่
- ไม่เคย เคย ครั้งต่อปี
13. รอบปีที่ผ่านมา องค์กรท้องถิ่น (อบต.) ของท่าน ได้ให้คำปรึกษาแก่คณะทำงาน โครงการฯ หรือไม่
- ไม่เคย เคย ครั้งต่อปี
14. รอบปีที่ผ่านมา ท่านเคยเข้าร่วมประชุมรับฟังคำชี้แจงเกี่ยวกับโครงการหมู่บ้านวิชาการหรือไม่
- ไม่เคย เคย ครั้งต่อปี
15. รอบปีที่ผ่านมา ท่านเคยเข้าร่วมประชุมวิเคราะห์ประเด็นปัญหาการผลิตพืชในหมู่บ้านของท่านหรือไม่
- ไม่เคยเข้าร่วม เข้าร่วม ครั้งต่อปี
16. ประเด็นปัญหาการผลิตพืชในหมู่บ้านของท่านคืออะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- พันธุ์ข้าว วิธีป้องกันกำจัด โรคและแมลง
- พันธุ์ไม้ผล คุณภาพผลผลิตต่ำ
- พันธุ์หม่อน ราคาผลผลิตต่ำ
- พันธุ์พืชไร่ พันธุ์พืชมีราคาสูง
- โรคพืช ปุ๋ยและยาฆ่าแมลงราคาสูง
- แมลงศัตรูพืช วิธีการใช้ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมี
- ดินไม่เหมาะสมในการปลูกพืช อื่น ๆ ระบุ
17. ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตรในเรื่องใด
- กิจกรรมด้านข้าว กิจกรรมด้านพืชไร่
- กิจกรรมด้านพืชสวน กิจกรรมด้านปลูกหม่อนเลี้ยงไหม
- กิจกรรมด้านเกษตรผสมผสาน อื่น ๆ (ถ้ามี) ระบุ
18. ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น/ตัดสินใจ วางแผน ดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาการผลิตหรือไม่
- ไม่เคย เคย ครั้งต่อปี

19. ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการคัดเลือกกิจกรรมการดำเนินงานหรือไม่
- ไม่เคย เคย ครั้งต่อปี
20. ใครเป็นคนตัดสินใจในการเลือกกิจกรรมการดำเนินงานของ โครงการฯ
- เกษตรกร ชุมชน เจ้าหน้าที่โครงการฯ
- เกษตรกรและเจ้าหน้าที่โครงการ เกษตรกรร่วมกับทุกหน่วยงาน
21. ท่านเคยเข้าร่วมฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชที่เหมาะสมจาก โครงการฯ หรือไม่
- ไม่เคย เคย ครั้งต่อปี
22. การดำเนินงาน โครงการฯ ของหมู่บ้านท่านมีความพร้อม ครบถ้วน เหมาะสม ด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ สารสนเทศหรือไม่
- เครื่องมือมีความเหมาะสมดี เครื่องมือไม่มีความเหมาะสม
- เครื่องมือมีน้อยไป ไม่มีเครื่องมือ
23. การดำเนินงาน โครงการฯ ของหมู่บ้านท่านมีความพร้อมและเหมาะสมด้านอาคารสถานที่หรือไม่
- มีความเหมาะสมดี ไม่มีความเหมาะสม ด้าน
- ไม่มีอาคารสถานที่ดำเนินงาน
24. การดำเนินงาน โครงการฯ ของหมู่บ้านท่านมีจำนวนเจ้าหน้าที่โครงการฯ เหมาะสมหรือไม่
- มีมากเกินไป มีน้อยเกินไป
- มีความเหมาะสมดี
25. เจ้าหน้าที่โครงการฯ ในหมู่บ้านท่านมีความรู้ ความสามารถเฉพาะตำแหน่งเหมาะสมกับกิจกรรมหรือไม่
- มีความรู้ ความสามารถดี ไม่มีความรู้ ความสามารถ
- ไม่แน่ใจในความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่
- อื่น ๆ ระบุ
26. โครงการฯ ของหมู่บ้านท่านมีความชัดเจนด้าน นโยบายและงบประมาณหรือไม่
- มีความชัดเจนดี มีความชัดเจนพอสมควร
- ไม่มีความชัดเจน อื่น ๆ ระบุ

27. ท่านได้ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่โครงการฯ ในระดับใด

หัวข้อ	ระดับการปฏิบัติตามคำแนะนำ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
การผลิตพืชอย่างถูกต้องเหมาะสม			
การใช้สารเคมีอย่างถูกต้องเหมาะสม			
การใช้สารอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพเพื่อการทดแทน			
การรักษาพยาบาลสัตว์แวดล้อมให้สมดุล			
การรวมกลุ่มเพื่อการรวบรวมผลผลิตจัดจำหน่าย			

ตอนที่ 3 ข้อมูลความรู้ ความเข้าใจ และความพอใจในโครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตร

28. ท่านที่มีความเข้าใจในนโยบายโครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตร ของกรมวิชาการเกษตรเพียงใด

- เข้าใจมากที่สุด เข้าใจมาก
 เข้าใจปานกลาง เข้าใจน้อยที่สุด
 ไม่เข้าใจเลย

29. ท่านคิดว่าสมาชิกองค์กรท้องถิ่นของท่านที่ความเข้าใจในนโยบายโครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตร ของกรมวิชาการเกษตรเพียงใด

- เข้าใจมากที่สุด เข้าใจมาก
 เข้าใจปานกลาง เข้าใจน้อยที่สุด
 ไม่เข้าใจเลย

30. ท่านคิดว่าคณะทำงานที่ความเข้าใจในนโยบายโครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตร ของกรมวิชาการเกษตรเพียงใด

- เข้าใจทั้งหมด ส่วนใหญ่มีความเข้าใจ
 มีความเข้าใจกึ่งหนึ่ง ส่วนใหญ่ไม่เข้าใจ
 ไม่เข้าใจเลย

31. ท่านยอมรับกิจกรรมสาขาวิชาพืชที่ปฏิบัติอยู่ใน โครงการฯ ของกรมวิชาการเกษตรเพียงใด

- ยอมรับมากที่สุด ยอมรับมาก
 ยอมรับปานกลาง ยอมรับน้อยที่สุด
 ไม่ยอมรับ

32. ท่านยอมรับปัจจัยการผลิตที่จำเป็นของกรมวิชาการเกษตรเพียงใด

- ยอมรับมากที่สุด ยอมรับมาก
 ยอมรับปานกลาง ยอมรับน้อยที่สุด
 ไม่ยอมรับ

33. กิจกรรมสาขาพืชที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ใน โครงการ

หัวข้อ	ระดับความเหมาะสมของกิจกรรม		
	ดี	ปานกลาง	ควรปรับปรุง
กิจกรรมด้านข้าว			
กิจกรรมด้านพืชไร่			
กิจกรรมด้านพืชสวน			
กิจกรรมด้านปลูกหม่อนเลี้ยงไหม			
กิจกรรมด้านเกษตรผสมผสาน			
อื่น ๆ (ถ้ามี) ระบุ			

34. ท่านมีความรู้ ความเข้าใจที่ท่านได้รับการจากกิจกรรมต่าง ๆ ของ โครงการฯ ตามนโยบายของ กรมวิชาการเกษตรเพียงใด

ความรู้ ความเข้าใจเพิ่มขึ้นเกี่ยวกับเรื่อง	ระดับความรู้ความเข้าใจ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
การมีส่วนร่วมวางแผนงานวิจัยด้านพืช			
การผลิตพืชอย่างถูกต้องเหมาะสม			
การจัดการดินและน้ำ			
การรักษาทรัพยากรสิ่งแวดล้อม			

35. ท่านมีความพึงพอใจในกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่โครงการฯ เพียงใด

หัวข้อ	ระดับความพึงพอใจในกิจกรรม		
	มาก	ปานกลาง	ควรปรับปรุง
ด้านกิจกรรมสาขาวิชาพืชที่ปฏิบัติในโครงการฯ			
กิจกรรมด้านข้าว			
กิจกรรมด้านพืชไร่			
กิจกรรมด้านพืชสวน			
กิจกรรมด้านปลูกหม่อนเลี้ยงไหม			
กิจกรรมด้านเกษตรผสมผสาน			
ด้านปัจจัยการผลิตที่จำเป็นของกรมวิชาการฯ			
เครื่องจักรกลการเกษตร			
เมล็ดพันธุ์ ท่อนพันธุ์ ต้นพันธุ์			
สารเคมีป้องกัน และกำจัดศัตรูพืช			
ปุ๋ยเคมี			
ปุ๋ยอินทรีย์			

36. รายได้เงินสดจากภาคการเกษตรของท่านหลังเข้าร่วม โครงการฯ เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนเข้าร่วมโครงการฯ

- เพิ่มขึ้น
 ลดลง
 เท่าเดิม

37. รายจ่ายเงินสดจากภาคการเกษตรของท่านหลังเข้าร่วม โครงการฯ เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนเข้าร่วมโครงการฯ

- เพิ่มขึ้น
 ลดลง
 เท่าเดิม

ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านวิชาการ
เกษตร

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
1. ความชัดเจนของนโยบายกรมวิชาการเกษตร
2. การดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมในโครงการฯ
3. ความเหมาะสมของเทคโนโลยี รายได้ สภาพ พื้นที่โครงการ
4. ข้อมูลข่าวสารทางวิชาการในโครงการฯ

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตร

เรื่อง การประเมินผลโครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตรในเขตภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ชุดนี้มีทั้งหมด 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่โครงการ

ตอนที่ 2 ข้อมูลการมีส่วนร่วมและการปฏิบัติตามการดำเนินงานโครงการหมู่บ้าน
วิชาการเกษตรตอนที่ 3 ข้อมูลความรู้ ความเข้าใจ และความพอใจในโครงการหมู่บ้านวิชาการ
เกษตรตอนที่ 4 ข้อมูลด้านปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรในโครงการหมู่บ้าน
วิชาการเกษตร2. ทำเครื่องหมาย (✓) ลงใน หน้าข้อความ และเติมข้อความลงในช่องว่างตาม
ความเป็นจริงให้สมบูรณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่โครงการ

1. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง หมู่ที่
หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด
2. เพศ ชาย หญิง
3. อายุ ปี (อายุเต็ม ณ วันสัมภาษณ์)
4. สถานภาพ
 โสด สมรส หย่า หม้าย
5. ระดับการศึกษาชั้นสูงสุด.....

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตอนที่ 2 ข้อมูลการมีส่วนร่วม และการปฏิบัติตามการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตร

6. สาขาวิชาพืชที่ท่านร่วมปฏิบัติงานในโครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตร

- กิจกรรมด้านข้าว กิจกรรมด้านพืชไร่
 กิจกรรมด้านพืชสวน กิจกรรมด้านปลูกหม่อนเลี้ยงไหม
 กิจกรรมด้านเกษตรผสมผสาน อื่น ๆ (ถ้ามี) ระบุ

7. การดำเนินงาน โครงการฯ ของหมู่บ้านท่านมีความพร้อม ครบถ้วน เหมาะสม ด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ สารสนเทศหรือไม่

- เครื่องมือมีความเหมาะสมดี เครื่องมือ ไม่มีความเหมาะสม
 เครื่องมือมีน้อยไป ไม่มีเครื่องมือ

8. การดำเนินงาน โครงการฯ ของหมู่บ้านท่านมีความพร้อมและเหมาะสมด้านอาคารสถานที่หรือไม่

- มีความเหมาะสมดี ไม่มีความเหมาะสม ด้าน
 ไม่มีอาคารสถานที่ดำเนินงาน

9. การดำเนินงาน โครงการฯ ของหมู่บ้านท่านมีจำนวนเจ้าหน้าที่โครงการฯ เหมาะสมหรือไม่

- มีมากเกินไป มีน้อยเกินไป
 มีความเหมาะสมดี

10. เจ้าหน้าที่โครงการฯ ในหมู่บ้านท่านมีความรู้ ความสามารถเฉพาะตำแหน่งเหมาะสมกับกิจกรรมหรือไม่

- มีความรู้ ความสามารถดี ไม่มีความรู้ ความสามารถ
 ไม่แน่ใจในความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่
 อื่น ๆ ระบุ

11. โครงการฯ ของหมู่บ้านท่านมีความชัดเจนด้าน นโยบายและงบประมาณหรือไม่

- มีความชัดเจนดี มีความชัดเจนพอสมควร
 ไม่มีความชัดเจน อื่น ๆ ระบุ

ตอนที่ 3 ข้อมูลความรู้ ความเข้าใจ และความพอใจในโครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตร

12. จำนวนเกษตรกรที่มีความเข้าใจในนโยบายโครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตร ของกรมวิชาการเกษตร

- เข้าใจทั้งหมด ส่วนใหญ่มีความเข้าใจ
 สมาชิกกึ่งหนึ่งเข้าใจ สมาชิกส่วนใหญ่ไม่เข้าใจ
 สมาชิกไม่เข้าใจเลย

13. จำนวนสมาชิกองค์กรท้องถิ่นที่ความเข้าใจในนโยบายโครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตร ของกรมวิชาการเกษตร

- เข้าใจทั้งหมด ส่วนใหญ่มีความเข้าใจ
 สมาชิกกึ่งหนึ่งเข้าใจ สมาชิกส่วนใหญ่ไม่เข้าใจ
 สมาชิกไม่เข้าใจเลย

14. จำนวนคณะทำงานที่ความเข้าใจในนโยบายโครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตร ของกรมวิชาการเกษตร

- เข้าใจทั้งหมด ส่วนใหญ่มีความเข้าใจ
 สมาชิกกึ่งหนึ่งเข้าใจ สมาชิกส่วนใหญ่ไม่เข้าใจ
 สมาชิกไม่เข้าใจเลย

15. จำนวนเกษตรกรที่ยอมรับกิจกรรมสาขาวิชาพืชที่ปฏิบัติในโครงการฯ ของกรมวิชาการเกษตร

- ยอมรับทั้งหมด ส่วนใหญ่ยอมรับ
 สมาชิกกึ่งหนึ่งยอมรับ ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับ
 สมาชิกไม่ยอมรับเลย

16. จำนวนเกษตรกรที่ยอมรับปัจจัยการผลิตที่จำเป็นของกรมวิชาการเกษตร

- ยอมรับทั้งหมด ส่วนใหญ่ยอมรับ
 สมาชิกกึ่งหนึ่งยอมรับ ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับ
 สมาชิกไม่ยอมรับเลย

© All rights reserved

17. กิจกรรมสาขาพืชที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ในโครงการ

หัวข้อ	ระดับความเหมาะสมของกิจกรรม		
	ดี	ปานกลาง	ควรปรับปรุง
กิจกรรมด้านข้าว			
กิจกรรมด้านพืชไร่			
กิจกรรมด้านพืชสวน			
กิจกรรมด้านปลูกหม่อนเลี้ยงไหม			
กิจกรรมด้านเกษตรผสมผสาน			
อื่น ๆ (ถ้ามี) ระบุ			

ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของการดำเนินงานของโครงการหมู่บ้าน
วิชาการเกษตร

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
1. ความชัดเจนของนโยบายกรมวิชาการเกษตร
2. การดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมในโครงการฯ
3. ความเหมาะสมของเทคโนโลยี รายได้ สภาพพื้นที่ โครงการ
4. ข้อมูลข่าวสารทางวิชาการในโครงการฯ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล	นายสมเพชร พรหมเมืองดี
วัน เดือน ปีเกิด	25 ธันวาคม 2501
สถานที่เกิด	จังหวัดน่าน
ประวัติการศึกษา	ปี 2533 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (ไม้ผล) สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่
ประสบการณ์การทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> - ปี 2524 รับราชการ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเกษตร 3 สถานี ทดลองพืชสวนห้างฉัตร จังหวัดลำปาง - ปี 2526 รับราชการตำแหน่งเจ้าพนักงานการเกษตร 5 หัวหน้าฝ่ายไร่ ศูนย์วิจัยพืชสวนพิจิตร จังหวัดพิจิตร - ปี 2536 รับราชการตำแหน่งนักวิชาการเกษตร 6 หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ - ปี 2542 รับราชการตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานการเกษตร 7 รักษาการแทนผู้อำนวยการสถานีทดลองพืชสวนบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ - ปี 2543 รับราชการตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานเกษตร 7 ผู้อำนวยการสถานีทดลองพืชสวนท่าชัย จังหวัดสุโขทัย ปี 2546 ปรับเปลี่ยนชื่อเป็น ศูนย์บริการวิชาการด้านพืชและปัจจัยการผลิต สุโขทัย 2 จังหวัดสุโขทัย